

Polish translation of:

BCG and your baby. Protecting babies against TB.

Twoje dziecko a BCG

Ochrona dzieci przed gruźlicą

Szczepienia

Najbezpieczniejszy sposób ochrony dziecka

Niniejsza ulotka dotyczy szczepienia BCG (Bacillus Calmette-Guerin), które chroni dziecko przed gruźlicą (TB).

Co to jest szczepienie BCG?

Szczepionka BCG zawiera osłabioną formę bakterii (zarazków), które wywołują gruźlicę. Ponieważ bakterie są osłabione, nie wywołują choroby, ale pomagają dziecku rozwinąć odporność na tę chorobę, jeśli będzie miało z nią kontakt.

Co to jest gruźlica (TB)?

Gruźlica to poważna choroba zakaźna, która może wywołać gruźlicze zapalenie opon mózgowych (czyli opuchlinną wyściółkę mózgu) u niemowląt. U starszych dzieci i dorosłych choroba zwykle atakuje płuca, ale może także atakować gruczoły, mózg i kości. Leczenie gruźlicy trwa wiele miesięcy. Chociaż w naszym kraju u większości osób poddanych leczeniu następuje całkowite wyzdrowienie, gruźlicze zapalenie opon mózgowych może powodować śmierć lub kalectwo.

Jak można zarazić się gruźlicą?

Gruźlicą można zarazić się tylko od kogoś, u kogo rozwinęła się już infekcja płuc lub gardła, oraz kaszel. Kiedy taka osoba kaszle rozpyła małe kropelki zawierające zarazki. Wdychając takie kropelki można zarazić się chorobą. Chociaż kropelki mogą utrzymywać się w powietrzu przez dłuższe okresy, zazwyczaj do zarażenia dochodzi przy długim kontakcie z zarażoną osobą.

Jak częste są zachorowania na gruźlicę?

W Zjednoczonym Królestwie w latach pięćdziesiątych było ponad 50 000 nowych zachorowań każdego roku. Obecnie, ta liczba spadła do około 8000 nowych zachorowań rocznie (z czego około 65 notuje się w Irlandii Północnej). Jednak, w porównaniu z początkiem lat dziewięćdziesiątych, kiedy notowano 5500, zachorowalność ponownie wzrasta. Dlatego też, mimo, że zarażenie się tą chorobą jest mało prawdopodobne, wszyscy powinni wiedzieć, jakie są jej symptomy. Choroba ta jest bardzo rozpowszechniona na świecie, a w wielu

miejscach notuje się jej wzrost. Ponieważ obecnie coraz więcej ludzi odbywa podróże zagraniczne, istnieje zwiększone ryzyko, że osoby mieszkające lub pracujące zagranicą mogą mieć kontakt z chorobą i przenieść ją do naszego kraju.

Jakie są symptomy gruźlicy?

Gruźlica może zaatakować praktycznie każdą część ciała, dlatego też występują różne symptomy a objawy u niemowlęcia mogą różnić się od tych, u dorosłych. Ponieważ jednak jest to choroba zakaźna, trzeba umieć rozpoznawać ją u innych. Należy skontaktować się z lekarzem, jeśli dziecko, inny członek rodziny, lub znajomy mają następujące objawy:

- kaszel utrzymujący się od ponad trzech tygodni;
- gorączka;
- pocenie się, szczególnie w nocy;
- utrata masy ciała;
- uczucie zmęczenia;
- odkształcanie krwi.

Dlaczego dziecku oferuje się szczepionkę BCG?

W Zjednoczonym Królestwie szczepionkę BCG oferuje się dzieciom, u których ryzyko kontaktu z gruźlicą jest większe, niż u innych. Może to wynikać z faktu, że mieszkają na terenie, gdzie jest większa zachorowalność, lub też ich rodzice, lub dziadkowie pochodzą z kraju, gdzie zachorowalność na gruźlicę jest wysoka. Szczepienie jest bezpłatne i zwykle oferowane jest po urodzeniu w szpitalu lub po powrocie do domu.

Jak podaje się dziecku szczepionkę?

Szczepionkę BCG podaje się dziecku w górną część lewego ramienia.

Czy są jakieś skutki uboczne?

Zaraz po podaniu zastrzyku pojawi się wypukły bąbelek. To świadczy o prawidłowym podaniu szczepionki.

W dwa do sześciu tygodni po podaniu pojawi się mała krostka. Przez kilka dni może być bolesna, ale powinna stopniowo zagoić się, bez konieczności przykrywania jej. Może po tym zostać mała blizna.

Czasami w miejscu podania zastrzyku u dzieci pojawia się płytka rana. Jeśli wycieka z niej płyn, to należy ją przykryć suchym opatrunkiem – nie należy stosować plastra – aż uformuje się strup. Czasami rana goi się długo, nawet kilka miesięcy.

Jeśli rana niepokoi cię, lub wygląda na zainfekowaną, to należy zwrócić się do lekarza lub pielęgniarki.

Bardzo rzadko po podaniu szczepionki dochodzi do reakcji alergicznej, np. wysypki lub swędzenia części lub całego ciała. Jeszcze rzadziej w kilka minut po podaniu szczepionki może dojść do poważnej reakcji, w której występują trudności z oddychaniem, a nawet omdlenia. Taki stan nazywa się anafilaksją, a według najnowszych badań, dochodzi do niego w jednym na pół miliona podanych szczepionek. Chociaż reakcje alergiczne mogą być niepokojące, zastosowanie leczenia prowadzi do szybkiego i pełnego wyzdrowienia.

Czy są jakieś przeciwwskazania do podania szczepionki BCG?

W następujących przypadkach należy odstąpić od szczepienia lub opóźnić je:

- dziecko gorączkuje;
- dziecko leczone jest na nowotwór lub inną poważną chorobę, która osłabia działanie systemu odpornościowego;
- dziecko może mieć HIV, tzn. jeśli matka ma HIV;
- dziecko ma uogólnioną chorobę skóry, np. egzemę;
- dziecko będzie mieszkać w domu z kimś, kto ma lub podejrzewa się, że ma gruźlicę, ale nie podjął jeszcze leczenia. W takim przypadku być może trzeba będzie opóźnić szczepienie BCG – co zostanie z Państwem omówione.

Czy muszę jeszcze coś wiedzieć?

Dziecko może zacząć rutynowy plan szczepień od drugiego miesiąca życia niezależnie od tego, czy otrzymało szczepionkę BCG.

Jednak, należy dopilnować, aby w ciągu trzech miesięcy dziecko nie dostało następnego zastrzyku w to samo ramię co BCG, bo gruczoły w tym miejscu mogą spuchnąć.

Należy także pamiętać, aby szczepienie BCG zostało odnotowane w książeczce zdrowia dziecka (Personal Child Health Record lub PCHR).

Skąd wiadomo, czy moje dziecko wymaga szczepionki BCG?

Jeśli odpowiedź na którekolwiek z poniższych pytań brzmi “tak”, to dziecko powinno otrzymać szczepionkę BCG, no chyba, że już ją wcześniej otrzymało.

- Czy rodzice lub dziadkowie pochodzą z kraju, gdzie jest duża zachorowalność na gruźlicę?
- Czy będą Państwo wraz z dzieckiem przebywać w takim kraju przez ponad miesiąc, lub też, czy będą tam Państwo jeździć często w najbliższej przyszłości?
- Czy jakaś osoba w domu lub też ktoś, z kim dziecko będzie miało długoterminowy kontakt ma gruźlicę lub przyjechał w ciągu ostatnich pięciu lat z kraju, gdzie panuje gruźlica?

Czy mogę poprosić o zaszczepienie siebie lub dzieci na BCG?

Szczepionkę BCG oferuje się tylko osobom z grupy zwiększonego ryzyka. Jeśli okaże się, że Państwo lub wasze dzieci spełniają dane kryteria, to zaoferuje się wam szczepienie.

Kraje, w których roczna zachorowalność populacji na gruźlicę wynosi 40:100 000 lub więcej

Afganistan, Algieria, Angola, Armenia, Azerbejdżan

Bahrajn, Bangladesz, Białoruś, Belize, Benin, Bhutan, Boliwia, Bośnia Hercegowina, Botswana, Brazylia, Brunei Darussalam, Bułgaria, Burkina Faso, Burundi

Kambodża, Kamerun, Zielony Przylądek, Republika Środkowoafrykańska, Czad, Chiny, Chiny/Hong Kong SAR, Chiny/Makao SAR, Kolumbia, Komory, Kongo, Wybrzeże Kości Słoniowej, Chorwacja

Koreańska Republika Demokratyczna, Demokratyczna Republika Kongo, , Dżibuti, Republika Dominikańska

Ekwador, Salwador, Gwinea Równikowa, Erytrea, Etiopia

Gabon, Gambia, Gruzja, Gana, Gwatemala, Gwinea, Gwinea-Bissau, Gujana

Haiti, Honduras

Indie, Indonezja, Irak

Kazachstan, Kenia, Kiribati, Kirgistan

Demokratyczna Republika Laosu, Łotwa, Lesotho, Liberia, Litwa

Madagaskar, Malawi, Malaysia, Malediwy, Mali, Wyspy Marshalla, Mauretania,

Federacja Mikronezji, Mongolia, Morko, Mozambik, Myanmar

Namibia, Nauru, Nepal, Nikaragua, Niger, Nigeria, Niue, Północne Wyspy
Marianańskie

Pakistan, Palau, Panama, Papua Nowa Gwinea, Paragwaj, Peru, Filipiny

Katar

Republika Korei, Republika Mołdawii, Rumunia, Federacja Rosyjska, Rwanda

Wyspy Św. Tomasza i Książęca, Arabia Saudyjska, Senegal, Sierra Leone,
Wyspy Solomona, Somalia, Południowa Afryka, Sri Lanka, Sudan, Surinam,
Suazi

Tadżykistan, Tajlandia, Timor Wschodni, Togo, Tokelau, Turkmenistan, Tuvalu

Uganda, Ukraina, Zjednoczona Republika Tanzania, Uzbekistan

Vanuatu, Wenezuela, Wietnam

Wallis and Futuna

Yemen

Zambia, Zimbabwe

Źródło: Światowa Organizacja Zdrowia (WHO). Globalny plan walki z gruźlicą:
obserwacja, planowanie, środki finansowe. Genewa: WHO, 2008.

Aktualna lista krajów o wysokim odsetku gruźlicy znajduje się na
www.hpa.org.uk/web/HPAweb&HPAwebStandard/HPAweb_C/1195733837507

Więcej informacji na temat gruźlicy i BCG i innych szczepień uzyskać można od
lekarza, pielęgniarki środowiskowej (health visitor), położnej lub pielęgniarki, lub
też na stronie the DHSSPS: www.dhsspsni.gov.uk/immunisation oraz w portalu
szczepień: www.immunisation.nhs.uk

**Pamiętaj, leczenie gruźlicy trwa bardzo długo, dużo łatwiej jej
zapobiegać.**

Produced by the **Public Health Agency** on behalf of the Department of Health, Social Services and Public Safety. Crown Copyright material reproduced with the permission of the Controller of HMSO and the Queen's Printer for Scotland.

02/10